

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedziel. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr.,
Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 100.

Środa 1. maja 1850.

Rok bieżący gazety 39.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Księstwa naddunajskie. — Wiadomości handlowe. — Przegląd kasy oszczędności.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 28. kwietnia. Dnia jutrzejszego wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozestany XLIX. zeszyt rządowego dziennika ustaw państwa, a mianowicie tymczasowie tylko w niemieckim języku.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 147. Dekret ministerstwa handlu, przemysłu i robót publicznych z 25. lutego 1850 względem zakładania giserni i zakresu władz przy udzielaniu pozwolenia do tego.

Nr. 148. Dekret ministerstwa handlu z 9. marca 1850, którym obwieszcza się wystawienie korpusu majtków i straży bezpieczeństwa dla portu i zatoki Tryestu. tudzież zaprowadzenie taksy od zawijających do portu Tryestyńskiego cudzoziemskich i krajowych okrętów.

Nr. 149. Dekret ministerstwa handlu, przemysłu i budowl publicznych z 26. marca 1850, zawierający postanowienia o taksach portoryi listowej, i pobieraniu ich za pomocą znaczków listowych.

Nr. 150. Dekret ministra wyznań religijnych i nauki publicznej z dnia 11. kwietnia 1850, którym się postanowienia ministeryalnego dekretu z 19. lutego 1850 względem różnicy między ścisłymi egzaminami doktoratu, rozciągają także na uniwersytety w Peszcie, Paduy i Pawii.

Nr. 151. Dekret ministerstwa handlu z d. 15. kwietnia 1850, którym za porozumieniem się z ministerstwem spraw wewnętrznych zaprowadzają się zmiany w postanowieniach dekretu nadwornej kancelaryi z 31. sierpnia 1844 l. 37871 i ministeryalnego dekretu z 14. lipca 1848 l. 1456-246 względem grubości blachy kotłów parowych.

Nr. 152. Rozporządzenie ministra wyznań religijnych i nauki publicznej z 16. kwietnia 1850. względem nakładu i sprzedaży książek szkolnych dla gymnazyów i szkół realnych.

Nr. 153. Dekret ministerstwa handlu, przemysłu i budowl publicznych z 24. kwietnia 1850, którym obwieszcza się zaczynające z d. 1. maja 1850 objęcie północnej kolei żelaznej pod własny zarząd państwa i prowizoryczne zaprowadzenie własnej c. k. dyrekeyi dla północnej kolei żelaznej z siedzibą w Pradze i w bezpośredniej zawisłości od c. k. generalnej dyrekeyi komunikacyi.

Lwów, 12. kwietnia. C. k. namiestnictwo w Tryeście przesłało galicyjskiemu gubernium na rzecz dotkniętych powodzią mieszkańców obwodu Tarnowskiego kwotę 21 złr. 34 kr. m. k.

Ten szlachetny dar podaje się niniejszem do wiadomości publicznej.

Lwów, 19. kwietnia. C. k. namiestnictwo w Wiedniu przesłało galicyjskiemu gubernium na rzecz powodzią dotkniętych mieszkańców obwodu Tarnowskiego kwotę 18 złr. 30 kr. m. k., uzbieraną przez współinteresenta i administratora Gazety wiedeńskiej p. Michała Rambach.

Ten szlachetny dar podaje się z wyrazem podziękowania do wiadomości publicznej.

Lwów, 19. kwietnia. C. k. niższo-austryackie namiestnictwo przesłało galicyjskiemu gubernium na rzecz powodzią dotkniętych mieszkańców obwodu Tarnowskiego kwotę 30 złr. m. k., doręczoną mu przez administratora Gazety wiedeńskiej p. Michała Rambach.

Ten szlachetny dar podaje się z wyrazem najczulszego podziękowania do wiadomości publicznej.

Lwów, 19. kwietnia. C. k. rząd obwodowy w Marburg przesłał galicyjskiemu gubernium kwotę 47 złr. 24¹/₄ kr. m. k. na rzecz pogorzalców Brodzkich; któryto dar szczerobliwy podaje się z wyrazem podziękowania do publicznej wiadomości.

Sprawy krajowe.

Lwów, 1. maja. Jego Excelencya FZM. hrabia Khevenhüller komenderujący Galicyi przybył wczoraj o 4tej popołudniu. (Konwencya wojskowa między Austryą i Toskanią. — Okropne skutki trzęsienia ziemi w Stagno w Dalmacyi.)

Wiedeń, 26. kwietnia. Dowiadujemy się z dobrego źródła, że konwencya wojskowa między Austryą i Toskanią jeszcze nie jest zawarta, lubo ewentualne zawarcie tej ugody przy ścisłym związku, który te państwa łączy, i przy dyplomatycznie ustalonych wzajemnych stosunkach, żadnej niepodpada wątpliwości; zwłaszcza, że ten akt właśnie dla tego samego powodu niemoże być postawiony na równi z konwencyą wojskową zawartą z Prusami.

— Według świeżo nadeszłych wiadomości były skutki trzęsienia ziemi w Stagno w Dalmacyi daleko okropniejsze, aniżeli je poprzednio podano. Oprócz czterech zupełnie zawalonych i w gruzy popadłych domów, zawałiło się 25 częściowo, 27 tak mocno jest uszkodzonych, iż dla bezpieczeństwa będą musiały być zburzone, 25 domów są wprawdzie mocno uszkodzone, można je jednak wyrestaurować. Tylko w 10 domach można jeszcze mieszkać. Niemal wszyscy mieszkańcy opuścili miasto i umieszczeni są częścią w Stagno piccolo, częścią w barakach, które w pobliżu miasta rozbito. Także polityczne i inne władze musiały opuścić miasto, zamienione w połowie w gruzy, co się tem więcej zdawało potrzebnem, gdyż niebezpieczeństwo wcale jeszcze nie ustało, bowiem ciągle jeszcze czuć się dają wstrząśnienia, które wprawdzie już nietyle są gwałtowne, lecz w jednym dniu 50 razy się powtarzały. Uwagi godną jest rzeczą, że podczas, gdy trzęsienie ziemi na wybrzeżu stałego lądu obwodów Ragusa, Zara i Cattaro tak straszne zrobiło spustoszenia, obwód Spalato leżący na wybrzeżu morskiem niedoznał, ile nam dotychczas wiadomo, żadnego nieszczęścia tego rodzaju. (Oest. Cor.)

(Austryacko-pruska ugoda pocztowa.)

Wiedeń, 27. kwietnia. Dowiadujemy się z pewnego źródła, że toczące się już od niejakiego czasu pomiędzy Austryą i Prusami układy względem niem. związku pocztowego pomyślnie ukończone zostały, i że publikacya ich zapewne wkrótce już nastąpi. Stanowczym rezultatem tych układów ma być zawarta na 10 lat ugoda, której zerwanie jednoroczne wypowiedzenie poprzedzić musi. Rozumie się samo przez się, że przystąpienie reszty państw niemieckich do tego związku uważano przytem za rzecz pewną. Główną zasadą ugody tej jest: znizienie portoryów, zaprowadzenie systemu frankowania, i jak największe ułatwienie poczty przejezdnej (transito.).

Z temi postanowieniami austryacko-pruskiego związku pocztowego zdaje się też zgadzać zupełnie ustanowiony już regulamin pocztowy wewnątrz kraju. Za normalną wagę dla listów oznaczono 1 łut wiedz. Portorya wynoszą niżej 10 mil 3 kr., od 10—20 mil 6 kr., a nad 20 mil 9 kr. m. k. Przy posełkach w opasce na krzyż wyznaczono 1 kr. od łutu. Rekomendowane listy za granicę muszą być zupełnie frankowane. Wewnątrz kraju będzie zaprowadzony system frankowania przymusowego; frankowanie odbywać się będzie przez przyklepanie stęplów lis owych. Złe zafrankowane listy będą wprawdzie odsełane bez zwłoki, lecz do wyznaczonej taksy będą strony musiały dodać jeszcze 3 kr. m. k.

— Monopol funduszu szkolnego co do drukowania i sprzedaży szkolnych książek gymnazyalnych został zniesiony. (Oest. Kor.)

(Depesza telegraficzna.)

Wiedeń, 27. kwietnia. „Oesterr. Corespondenz“ podaje następującą depeszę telegraficzną:

Paryż, 25. kwietnia. W skutek uchwały trybunału kasacyjnego potrzeba do publicznej sprzedaży patentu księgarskiego. — Renta 5procentowa 89 fr. 20 cent.; 3procentowa 55 fr. 45 cent.

Frankfurt n. M., 26. kwietnia. Kurs wekslowy na Wiedeń 101¹/₂.

Stagno w Dalmacyi. Trzęsienie ziemi powtórzyło się znowu.

(Zmiana co do posad urzędników węgierskich.)

Z Stuhlweisenburga piszą z dnia 20. b. m. do dziennika „Const. Bl.“: Mamy tu zapewnioną wiadomość, iż niektórzy wyżsi urzędnicy węgierscy mają być na inne posady przeniesieni, co się nawet poczęści zaczyna już sprawdzać. Pełnomocny ces. cyw. komisarz baron Geringer odchodzi do Wiednia w charakterze szefa departamentu węgierskiego, a miejsce jego dotychczasowe nie ma już

być pod tym tytułem obsadzone. Miasto tak licznych nadzupanów dystryktowych — którzy się sami już oprócz dwóch uchylili, obejmują ces. komisarzy ministeryalni zupełny kierunek administracji cywilnej, i zostawiają z ministerstwem w bezpośredniej styczności.

(Lld.)

(Wiadomości bieżące z Wenecyi.)

Z Wenecyi piszą z dnia 23. kwietnia. Na konferencyach biskupich odbytych tu pod prezydencją kardynała patriarchy, ułożono petycję względem przyznania niektórym kościelnym przywilejów. Monsignor Squarcina miał otrzymać zlecenie udania się w tej sprawie do stolicy. Na „Piazzetta“ urządzają obecnie przed pałacem patriarchalnym obok kościoła św. Marka nową studnię artezyjską. Organizacja 15go pułku żandarmeryi przeznaczonego dla prowincyi wenecyańskiej postępuje spieszenie; komendantem wspomnianego pułku mianowano Antoniego v. Hoffer. Z początkiem czerwca r. b. stanąć ma tak jak już w Lombardyi również i w Wenecyańskiem gwardya municypalna, a natomiast będzie straż bezpieczeństwa rozwiązana. Wspomniona gwardya municypalna otrzymała na organizację zupełną wojskową. Sławny malarz F. Schiavoni ukończył już trafną kopię obrazu Tycyana „Wniebowziętej“, który-to obraz przeznaczony jest dla ces. ros. pinakoteki w Petersburgu. Nowa pożyczka dobrowolna została w powszechności życzliwie przyjęta, i podpisano już znaczne kwoty.

Ubóstwo pojawia się coraz dotkliwiej. — Dyrekcyja centralna publicznego porządku wydała dobrze ułożone i zasadnione obwieszczenie dla zapobieżenia uciążliwemu żebractwu na publicznych ulicach, placach, mostach, przed kościołami itp. — Środek ten mógłby według słuszności przyjść do ścisłego wykonania, zwłaszcza, że nie brakuje tu na licznych i odpowiednich zakładach dobroczynnych.

(Lld.)

(Ogłoszenie jenerałnego Gubernatora królestwa Lombardzko-Weneckiego.)

Werona, 19. kwietnia. Dziennik „Foglio di Verona“ zawiera w urzędowej swej części następujące obwieszczenie:

„Chcąc mieszkańcom lomb. weneck. królestwa przynieść wszelką ulgę, jaka tylko zgodna być może z potrzebnymi usiłowaniami przywrócenia pokoju wewnątrz i na zewnątrz, wydano wyłącznie w interesie wspomnianego królestwa skarbowe asygnaty (Viglietti del Tesoro.)

Sądono zrazu, że asygnaty te uzyskają powszechny kredyt dla siebie, zwłaszcza kiedy wydane były w zamiarze ułatwienia handlu krajowego.

Skutek wszelako nie ziścił tych nadziei. Ze szkodą handlu a w szczególności wszystkich tych mieszkańców kraju, którzy muszą przyjmować wypłaty całkiem lub części w asygnatach, zniżono wartość tych papierów bardzo znacznie. W królestwie życzono sobie powszechnie, iżby znów przywrócono kurs brzęczącej monety, a asygnaty skarbowe ściągnięto z obiegu.

J. M. Cesarz raczył z nieustającej troskliwości swej o dobro kraju wziąć życzenie to pod ścisłe rozpoznanie i polecić wykonanie tychże środków. Jak najwięcej odpowiedni środek w tej mierze raczył J. M. Cesarz potwierdzić zmianę tego chwelnego długu na stały dług lomb. weneckiego królestwa, a to rozpisaniem pożyczki.

Ogół tej pożyczki nie może ograniczony być na kwotę wydanych asygnatów skarbowych, to jest na 70 milionów lirów, zwłaszcza że przez zmniejszenie kursu tych asygnatów uszczuplały części dochody państwa, a części pomnożyły się wydatki, które też muszą być pokryte temi asygnatami. Z tych powodów kwota pożyczki musi być koniecznie większa niż asygnatów. Zachodzi też przytem jeszcze i ta okoliczność, iż wenecka „Carta comunale“ musiała być również cofnięta z obiegu i spłacona wspomnianymi asygnatami. Nadto pożyczka ta pokryć ma także koszt przedsięwziętej budowy lomb. weneck. kolei żelaznej. Dlatego zaciągnięta będzie pożyczka 120 milionów lirów.

Co do sposobu zrealizowania tej pożyczki, tedy rząd czyniąc zadosyć życzeniom kraju poleca wykonanie tychże się rozporządzeń tym, którzy życzenia te popierali, i dla korzyści których ma być znów przywrócony obieg brzęczącej monety w lombar. weneck. królestwie.

Pożyczka więc będzie rozpisana według przyłączonej normy w drodze dobrowolnej, przezco każdy otrzymuje sposobność przyczynienia się pod korzystnymi dla siebie warunkami do osiągnięcia zamierzonego celu. Zależać to będzie od mniej lub więcej pomyślnego skutku subskrypcyi, czyli i w jakim stopniu będzie mógł rząd zmniejszyć dodatek do podatku gruntowego przeznaczony do pokrycia procentów i kosztów wymiany asygnatów skarbowych, bowiem spłata nowej pożyczki rozdzielona będzie na dłuższy poczet lat, niż to względem asygnatów było postanowione.

Jeźliby zaś i przy tej sposobności miały być zapozowane życzliwe J. M. Cesarza zamiary, a dobrowolna subskrypcya nie przyniosła pożądanego skutku, tedyby rząd widział się zmuszony przedsięwziąć co do kursu asygnatów skarbowych środki położeniu rzeczy odpowiednie, nakazać przymusową pożyczkę z trybem zwykle w podobnym razie zachowywanym, a nadto bez zobowiązania się do wymiaru tych korzyści, jakie współuczestnikom dobrowolnej pożyczki teraz się przyznaje.

Wszakże tym osobom lub gminom, któreby wzięły udział przy dobrowolnej pożyczce, zapewnia się na każdy wypadek też same korzyści w miarę podpisanej przez nich kwoty; jakoż zastrzega się

dla nich niemniej i ten wzgląd, iż kwoty te wliczone byłyby do sumy przypadającej na nich w razie przymusowej pożyczki.

Werona, 16. kwietnia 1850.

Hrabia R a d e t z k y,

Jenerałny gubernator w sprawach cywilnych i wojskowych.

(Kurs wiedeński z 26. kwietnia 1850.)

Obligacje długu pańs. 5⁰/₁₀₀ — 92¹/₂; 4¹/₂⁰/₁₀₀ — 81⁷/₁₆; 4⁰/₁₀₀ — 72; 2¹/₂⁰/₁₀₀ — 48¹/₂. Akcje bank. 1070. Losy z 1834 r. 170; z 1839 r. 107³/₄. Akcje kolei półn. 108¹/₂.

Hyszpania.

(Ambasador rządu Costa Rica.)

Madryt, 16. kwietnia. Felipe Molina, ambasador rządu w Costa Rica przybył tu, by wyjednać dla swego rządu uznania ze strony Hyszpanii. Pożyczka 30 milionów dla hyszpańskiej marynarki ma być jeszcze znacznie pomnożoną. Giełda 3proct. 29⁷/₈. (Lld.)

Francya.

(Zgromadzenie narodowe. — Jenerał Baraguay d'Hilliers.)

Paryż, 23. kwietnia. Dzisiejsze posiedzenie zgromadzenia narodowego niezawierało nic zajmującego. Na wstępie przyjęto większością 451 głosów przeciw 41 kredyt 200,000 franków na uroczysty obchód rocznicy proklamowania republiki. Resztę czasu poświęcił izbą głosowaniu nad budżetem, przy której sposobności pan Baroche na interpelacyą pana J. Favre oświadczył, iż pogłoska jakoby przeciw jednemu z więźniów w Mont-Saint-Michel użyto tortury, zupełnie jest bezzasadna.

Zdaje się, że w planach modyfikacyi gabinetu zaszły niejakie zmiany. Zapewniają, że rząd obecnie nieskłania się już do lewej strony, lecz do legitymistów. Naszem zdaniem jest, że w tym względzie jeszcze niezapadła żadna decyzja i że rząd oczekiwać będzie rezultatu wyboru z 28. b. m.

Jenerał Baraguay d'Hilliers ma opuścić Rzym dnia 25. kwietnia. Dnia 18. miał się odbyć przegląd armii francuskiej, a papież miał dać błogosławieństwo swoim wybawcom. Według doniesienia jednej korespondencyi nieobojnie jenerał Gémeau miejsca jenerała Baraguay d'Hilliers jako naczelnego dowódzca wojsk francuskich zostających w Rzymie. Rząd bowiem, jak słyhać, niebędzie mjanował naczelnego dowódcy, lecz tylko jenerała dywizyi, by zostawić papieżowi zupełną wolność działania i uniknąć pozoru ustanowienia innej władzy obok władzy papieża.

(Indep.)

(Poczta francuska z 21. kwietnia.)

Paryż, 21. kwietnia. Dziennik „Nápoleon“ robi dziś następujące uwagi nad kandydaturą pana Leclerc: Od początku tego tygodnia manifestuje się opinia publiczna w Paryżu w sposób tak wybitny, iż żadna już niepozostaje wątpliwość co do wyboru kandydata, któregośmy przeciwstawili kandydatowi anarchii. Pan Leclerc wstępuje na miejsce pana Foy. Popieraliśmy pana Foy, ponieważ kandydatura jego przy ostatnich wyborach miała za sobą większość, lecz dla ważniejszych jeszcze powodów musimy popierać kandydaturę pana Leclerc, żołnierza z pod Waterloo, żołnierza z roku 1830. Niezgoda i sprzeczność niemają tu miejsca, gdzie idzie o patriotyzm i o odwagę, a opinia umiarkowana jednogłośnie wyrzekła o zasługach, które p. Leclerc w tym względzie położył. Nawet ci to uznają, którym nienawisć służy za politykę, a obalenie społeczeństwa za cel ostateczny. Gdyby ta kandydatura mniej obudzała sympatyki, nie stałaby się ona przedmiotem zawiści i gniewu. To nazwisko ma w naszych oczach znaczenie: pojednania. Daremnie usiłują przeciwnicy nasi tłumaczyć je jako niezgodę. Pewne zarzuty są zaletami, a zresztą nie są one zwrócone przeciw osobistości. Przeciwnicy nasi zmniejszeni są do szacunku dla niego i do uznania jego zasług. Zamach wymierzony jest tylko przeciw partyi umiarkowanej. Posadzają ją o intrygę, jak gdyby niezawisła wola wspaniałej manifestacyi mogła być wypływem intrygi. Słowem, kandydatura pana Leclerc równie przynosi zaszczyt jemu, jak i tym, którzy ją przyjmują. Powiedzmy więc jeszcze: Śród naszej opiekałości i bojaźni jest ona niespodzianem szczęściem. Obyśmy umieli z niego korzystać!

Kilka dzienników utrzymywało, że jenerał Cavaignac pochwalił kandydaturę pana Leclerc. Dziennik „Credit“ zawiera w tym względzie następujące oświadczenie: Jesteśmy upoważnieni oświadczyć, że jenerał Cavaignac nikomu zgola nienadał prawa przedstawiać go jako zalecającego lub popierającego jaką kandydaturę. Według jego przekonania musiałoby w obec imienia czcigodnego męża, który najlepiej reprezentuje demokrację francuską, zgasnąć każde inne nazwisko.

Eugéne Sue przesłał do redaktora dziennika „National“ następującą list: „Kilku wyborców departamentu Sekwany zapytało mnie listownie, czyli moje wyznanie wiary wyłącznie tyczy się socyalistów. Podziękowanie moje za zaszczyt, który mi się ze strony delegowanych partyi socyalistycznej przez przyjęcie mojej kandydatury dostał w udziale, mogło się tylko odnosić do wyborców demokratyczno socyalistycznych. Sądę jednak iż słowa moje w manifestacie: „Przyjąłem moją kandydaturę tylko w tej nadziei, że może imię moje zdoła połączyć wszystkie odcienia partyi republikańskiej“ dostatecznie wyjaśniły, iż się ubiegam o głosy wszystkich frakcyi republikańskich.“

Larochejacquelin rozpiął na wczorajszy wieczór zgromadzenie w swoim mieszkaniu w Chaussée d'Antin, które jednak policya na-

gle zakazała. Przyczyna tego zakazu jest: W obrocie publicznego bezpieczeństwa. Zgromadzenie miało się składać tylko z reprezentantów.

Wczoraj wieczór o 10 godzinie udał się Emil Girardin na bulwary, chodząc od jednego przekupnika dzienników do drugiego i żądał dziennika „Evenement“, którego sprzedaż w pojedynczych numerach zakazał prefekt policyi p. Carlier. Nie znalazłszy nigdzie żadanego dziennika zawołał p. Girardin: „To jest haniebne!“ i tak głośno piorunował przeciw temu zakazowi policyjnemu, iż się wielu ludzi zbiegło. Przy kawiarni Tortoniego, gdzie go jako E. Girardin poznano, podarto na nim suknie, aż policya stanęła w jego obronie. Sierżantom którzy go od napaści bronili powiedział, aby go zawiedli na prefekturę policyi, czego jednak nieuczynili.

Dziennik „Voix du peuple“ potwierdza dziś wiadomość, że Proudhon, który za przestępstwo druku jest skazany, wywieziony został z Conciergerie do cytadeli Doullens. Proudhon przesłał jeszcze przed swoim wywiezieniem do dziennika „Voix du peuple“ protestację przeciw temu postępowaniu z jego osobą.

Monitor armii przytacza następujące powody dla usprawiedliwienia komendanta 3go batalionu 11go pułku lekkiej piechoty, przeciw zarzutowi, że go prowadził drogą niewłaściwą na most lańcuchowy w Angers, podczas gdy prosta droga przez miasto i na most kamienny niebyłaby przedstawiała najmniejszego niebezpieczeństwa: „Anarchiści w Angers używali wszystkich środków, by żołnierzy odwieść od swej powinności. Kiedy pierwsze dwa bataliony tego pułku przez Angers przechodziły, witano ich w przechodzie przez najludniejsze przedmieście okrzykami anarchicznymi. Władza wojskowa w Angers chcąc uniknąć powtórzenia tych scen prowokujących, nakazała dla tego tę zmianę drogi, która się stała powodem katastrofy pogrążającej armię i kraj w najgłębszym smutku.“

— Dzisiaj przywołano do prefektury policyi wszystkich sprzedających dzienniki, aby się postarali o nowe pozwolenie do przedawania dzienników pojedynczych. Większa część z nich otrzymała tylko koncesyę do przedawania dzienników umiarkowanych. Dzienniki socjalistyczne protestują przeciw tej samowolności pana Carlier, która wielu indywidualuów pozbawia zarobku, a tem samem na ich własność się targa.

Szwajcarya.

(Roczny jubileusz w Zuryku.)

W roku 1851 obchodzić będzie kanton Zuryk 500roczny jubileusz przystąpienia swego do związku. Dla uświetnienia tej uroczystości chciano otrzymać pozwolenie, izby związkowe strzelanie do tarczy w tym się kantonie odbyło. Wszakże i Genewa tego pragnęła, zaczęła według przepisów statutu musiał los w tej mierze rozstrzygnąć, i wypadł na stronę Genewy.

Włochy.

(Ujście więźniów w Ferrarze. — Odwołanie hrabi Syrakuzy z Paryża.)

W Ferrarze powiodło się kilku uwięzionym przebić w nocy 19. b. m. mury swego więzienia i umknąć. — Rząd neapolitański odwołał z Paryża hrabię z Syrakuzy (brata królewskiego), który przejeżdżając z powrotem do Neapolu przez południową Francję, zachował najściślejsze „incognito.“ Jak wiadomo był ten książę w latach od 1831 do 1835 namiestnikiem na wyspie Sycylii, która wówczas miała odrębną od Neapolu administrację. Są przeto w Neapolu tego zdania, iż odwołanie jego zostaje w styczności z zamierzaniem ze strony rządu dla wyspy tej środkami. (Ll.)

(Posiedzenie turyńskiej izby deputowanych.)

Na posiedzeniu izby Turyńskiej z dnia 13. wszczęto interesujące rozprawy nad ograniczeniem prawa petycji. W Piemencie zabierają petycje w izbie odczytywane bardzo wiele czasu. Nie ma przeto nic dziwnego, iż dla wstrzymania szalu petycyonowania chcą zaprowadzić pewne formalności prawem obostrzone. Zaczem sprawodawca wniósł projekt, izby każdy krajowiec występujący z petycją dowiódł wprzód swojej wieloletności. — Podpis zresztą petenta musi być nadto urzędownie stwierdzony, i tylko przez członka izby deputowanych może być izbie przedłożony. Po długiej dyskusji musiano dalsze rozprawy odłożyć na posiedzenie najbliższe. (Ll.)

Niemce.

(Obrady w wydziałach obydwóch izb.)

Erfurt, 22. kwietnia. Wydziały konstytucyjne obydwóch izb zebrały się dziś rano, by się wspólnie porozumieć względem różnicy zachodzącej w uchwałach jednej i drugiej izby. Ponieważ §. 60. regulaminu posiedzeń wprawdzie przepisuje wspólne narady lecz nie oznacza formy postępowania, przeto na wstępie dyskutowano nad formą w jakiej się odbywać mają narady. Wydział izby państw składa się z 25, a izby ludu tylko z 21 członków. Uchwalono przeto głosować według ilości głosów. Nad uchwałami ma się potem jeszcze naradzać każdy wydział z osobna, a sprawozdanie rezultatu tych obrad osobnych ma być przyłączone do sprawozdania o naradzie wspólnej.

Postanowiono także, że kwestye sporne mają najsamprzód przyjść do dyskusji w izbie ludu. — Wazna różnica w zdaniu zaszła zaraz przy §. 101 względem zezwolenia budżetu. Przyjęto co do istoty uchwałę izby ludu lubo w nieco odmiennej formie. Izba państw ma prawo do modyfikacji, lecz jeżeli nienastąpi zupełna zgodność, w tedy uchwały izby ludu zostają obowiązującymi. Wniosek ten przyjęto większością wszystkich głosów przeciw jednemu. §. 152 postanawia, że przy założeniu i zawiadywaniu zakładów naukowych

władza państwa rozpoznaje upoważnienie. Nauka domowa niepodlega ograniczeniu. Na wniosek deputowanego Vinke zmieniono ostatni okres w następujący sposób: „Pominąwszy to, niepodlega nauka domowa żadnemu ograniczeniu.“ §. 159 względem prawa zborów przyjęto uchwałę izby ludu. §. 183 (każdy kawałek gruntu ma należeć do związku gminy) wykreślono tak jak w izbie państw. Długa debata wszczęła się nad §. 184. Wiadomo że izba ludu przyjęła go bez odmiany, zaś wydział izby państw zrobił wniosek, aby wyraźnie wyrzeczono kompetencję legislacji rzeszy niemieckiej do ustalenia zasad kierujących składem reprezentacji państw pojedynczych. Izba państw przyjęła na to jeszcze dalej sięgający wniosek deputowanego Birnbaum, według którego system trzech klas ustawy wyborowej dla rzeszy niemieckiej, służyć ma za normę powszechną w wyborach reprezentacji państw pojedynczych. Jedaak tą razą poprawka pana Birnbaum nie miała za sobą ani jednego głosu, a pierwotny wniosek izby państw przyjęto większością dwudziestu głosów przeciw 18. — Posiedzenie połączonych wydziałów trwało od 10. do 2. godziny; prezydującym był pan Auerswald. Zaraz potem zebrał się wydział izby ludu na osobną naradę. Izba państw dyskutować będzie w przyszły czwartek nad swoim sprawozdaniem. Jutro odbędzie się tylko krótkie posiedzenie. (Ll.)

(Telegraficzna depesza.)

Erfurt, 25. kwietnia, popołudniu godz. 6. min. 13. W izbie ludu zapaść ma już dzisiaj uchwała względem niektórych punktów spornych co do projektów rewizyjnych od obu izb podanych. Izba ludu rozstrzygnąć ma właściwie względem żadanego przyzwolenia na budżet. Co do prawa asocjacji utrzymano dawniejsze uchwały w prawomocności. Dodatek do §. 184 konstytucji, według którego prawodawstwo związkowe stanowić ma o kierujących pryncypiach zastępstwa ludu w państwach szczególnych, przyjęto 138 głosami przeciw 69. Część jedna lewej głosowała także za tym dodatkiem. — I w izbie państwa przyjęto uchwałę tyczącą się sądownictwa związkowego i uprzedniej w tej mierze procedury — według projektu przez wydział wniesionego. (Ll.)

(Księżna Orleańska w podróży do Claremont.)

Koblencz, 22. kwietnia. Dziś popołudniu o godz. 5tej przybyła tu w przejeździe swym z Moguncyi z obydwoma synami swymi księ. Orleańska pod najściślejszem Incognito na pokładzie koloniskiego statku parowego i została w miejscu wylądowania przyjęta przez księ. pruską. Księżna zestarzała się już cokolwiek, a w łagodnym melancholicznym wyrazie jej twarzy przebijają się ślady wewnętrznych cierpień. Obecna wylądowaniu jej publiczność powitała ją zresztą z takim uszanowaniem, że łatwo można było wyrozumieć z niego szczere współczucie dla jej losu. Księżna przenocuje dziś w zamku, a jutro uda się w dalszą podróż do Claremont. — Książę pruski przydłużył podróż swoją aż do Karlsruhe, i zapewne dopiero za 8 dni tu powróci. (Gaz. Kolon.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 24. kwietnia.)

Met. Austry. 5⁰/₀ — 78⁷/₈; 4¹/₂ pct. 69. Akcy bank. 1085. Sard. 33. Hyszp. 3⁰/₀ — 29⁵/₈. Polskie 500 — 122; 300 — 80⁵/₈.

Prusy.

(Pismo biskupów prowincyi Kolonii do ministra spraw duchownych.)

Kolonia, 22. kwietnia. Biskupi kościelnej prowincyi Kolonii wystali do ministra spraw duchownych następujące pismo: „Dopełnienie artykułu 108 ustawy konstytucyjnej, jak Wasza Excelencya to rozporządziła, spowodowało podpisanych biskupów kościelnej prowincyi Kolonii do jak najściślejszego zastanowienia się nad tą sprawą. Jakoż dwie okoliczności zasługują przytem na szczególną uwagę: raz, że powoływany do złożenia przysięgi księżom niedozwolono z tym aktem zaprzysiężenia połączyć zastrzeżenie najświętszych swych obowiązków względem kościoła, a powtóre, że bez dalszego zawiadomienia władz kościelnych traktowano sługi kościoła jako urzędników państwa, przy których właściwość ta albo zaprzeczona, albo jako mniej ważna, albo też jako nie jedyna dowiedziona być może. — Te okoliczności zniewoliły nas najpierw wydać odezwę do duchowieństwa parafii naszej, którą mamy zaszczyt przedłożyć W. Excelencyi w dosłownym odpisie. Lecz zarazem czujemy się być zmuszeni oświadczyć powtórnie, że jako powołani strażnicy i obrońcy praw kościoła katolickiego, możemy zgodnie z odwiecznymi zasadami jej uznać przysięgę na konstytucję wtedy tylko za obowiązującą i prawomocną, jeżeli pod zastrzeżeniem: „salvis ecclesiae iuribus“ złożona została. Ponieważ zaś, jak już wspomnieliśmy, niezawiadomiono nas o tem wale, które kategorie sług kościoła do złożenia przysięgi wezwane być mają, przeto uznajemy oraz za obowiązek nasz, zabezpieczyć w poprzód już kościół katolicki przed wszelkimi następstwami, jakie w skutek złożenia przysięgi co do zmiany stosunku księży do kościoła wynioskowałyby się starano. Kolonia, 18. kwietnia 1850.

Biskupi kościel. prowincyi Kolonii:

(Pod.) † Jan, arcybiskup w Kolonii.

† Wilhelm, biskup w Trier.

† Franciszek, biskup w Paderborn.

† Jan Jerzy, biskup w Münster.

Do król. ministra państwa, pana Ladenberg, ministra spraw duchownych, Jego Excelencyi w Berlinie. (Kolon. Gaz.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 26. kwietnia.)

Dobrowolna pożyczka 105³/₄. Oblig. długu państ. 86¹/₂. Akcy bank. 94¹/₄. Pol. listy zast. 95. Pols. 500 — 80⁵/₈; 300 — 123 L. Frydrychsдоры 13¹/₁₂. Inne złoto za 5 tal. 12⁵/₁₂. Austr. banku. 87.

Księstwa naddunajskie.

(Rozporządzenie w sprawach urbaryalnych.)

Bukareszt, 10. kwietnia. Książę Stirbey wydał w sprawach urbaryalnych rozporządzenie, które niejedną ciekawą rzecz zawiera. Dystryktowym i innym władzom niewolno odtąd żądać od włościan daniny, jeżeli ta na pisemnym rozkazie nie jest uzasadniona, i jeżeli dokładnie nie jest wyrażona potrzeba należytości, rodzaj, suma lub liczba i miejsce odstawienia. Robocze dni włościanina podzielone są na pojedyncze miesiące w roku, i zakazano żądać całej roboty w dniach po sobie następujących.

Wydano także dokładne postanowienie względem dziesięciny od pól, które włościaninowi dane są do użytku itd., i uchwalono, aby dziesięcinę zawsze in natura a nigdy w gotówce nie odwożono, niewolno jest pozostawiać dziesięcinę u chłopu, lecz należy ją zaraz od właściciela gruntu odebrać, a w przypadku, jeżeliby właściciel dóbr lub dzierżawca po skończonych zbiorach długo ociągał się z odebraniem dziesięciny, podany jest chłopowi sposób, aby za wezwaniem publicznych władz sam się zajął wymiarem dziesięciny.

Również kontrakty dzierżawy dóbr podciągnięto pod dokładniejsze formy, niż dotychczas, a w zachodzącej wątpliwości zapadnie decyzja zawsze na korzyść mieszkańca naprzeciw właściciela gruntu. Kontrakty względem odnowienia dzierżawy, ugody w tej mierze i tym podobne dokumenta należy składać w kancelaryi wiejskiej częścią do publicznego przejrzenia, częścią do legalizowania od zwierzchności miejscowej; niektóre pretensje do włościan, o które w ciągu drugiego roku nie nastąpi upomnienie się, podpadają preskrypcji po upływie roku i tracą wszelką ważność.

Ztąd możesz się Pan przekonać, pisze koresp. do Reichszeitung, że chociaż jeszcze nie przywieśliśmy do tego stopnia emancypacji chłopskich gruntów, jaka panuje w Jego ojczyźnie, jednak i u nas zapuszczają korzenie wyobrażenia, które na Zachodzie uzyskały moc obowiązującą, a tak mamy nadzieję, że i my staniemy się uczestnikami, chociaż tylko stopniowo politycznego rozwoju.

(Zwołanie dywanu. — Jenerał Danielewski.)

Bukareszt, 13. kwietnia. Odnośnie do poprzednich moich podań, pisze korespondent Lloyda, w których Panu donosiłem, że książę Ghika w Multanach zwołał dywan, który według traktatu w Balta Liman ma prowizorycznie zastępować miejsce powszechnych zgromadzonych stanów krajowych, pospieszam teraz z doniesieniem, że także książę Stirbey nakazał tu ukonstytuowanie dywanu, i prezydentem jego mianował wielkiego bana i pierwszego bojara Jerzego Philipesco. Istotne zebranie się i rozpoczęcie jego odłożył jednak na niejaki czas aż do ukończenia potrzebnych robót przygotowawczych, i żeby się członkom swojej wysokiej rady bezskuteczniemi sesjami nie naprzykrzać. — Jenerał Danielewski, o którego odjeździe mylnie donosiłem Panu (zamiast jenerała Bagation), bawi tu dotychczas. Wczoraj spodziewano się przybycia jenerała Hassford, znanego z rosyjskich wojennych operacji w Siedmiogrodzie, który obejmie naczelną komendę nad znajdującem się tutaj jeszcze wojskiem rosyjskiem.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z d. 29. kwietnia.)

Lwów. Na naszym dzisiejszym targu sprzedawano korzec pszenicy po 16r.22kr.; żyta 10r.37kr.; jęczmienia 9r.12kr.; owsa 6r.45kr.; hreczki 9r.48kr.; grochu 16r.; kartofli 5r.48kr.; — cetnar siana 4r.7kr.; okłotów 2r.11kr.; — sąg drzewa bukowego 32r., sosnowego 23r. — Krupy, mąka i reszta drobnej sprzedaży w dawniejszych cenach.

(Ceny targowe w obwodzie Sanoekim.)

Sanok, 16. kwietnia. Według doniesień handlowych z Sano-ka, Dobromila, Liska, Rymanowa i Dynowa sprzedawano tamże na targach w pierwszej połowie kwietnia w przecięciu korzec pszenicy po 17r.45k.; żyta 15r.13k.; jęczmienia 12r.22k.; owsa 7r.33k.; hreczki 12r.35k.; kukurudzy 12r.55k.; ziemiaków 6r.36k. Cetnar siana 2r.8k. Sąg drzewa twardego 12r.3k.; miękkiego 9r.19k. Funt mięsa wołowego 12k. Garniec okowity 4r.19k. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 1. maja.

W monecie konwencyjnój.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	28	5	31
Dukat cesarski	5	31	5	34
Półimperyal zł. rosyjski	9	33	9	36
Rubel śr. rosyjski	1	49	1	50
Talar pruski	1	34	1	35
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	55	100	2
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	100	—	100	10

(Kurs wekslowy wiedeński z 26. kwietnia.)

Amsterdam 164 l.2. m. Augsburg 118 p. uso. Frankfurt 117 1/2 p. 3. m. Genua 138 1/2 l. 2. m. Hamburg 174 l. 2. m. Liworno 117 1/2 p. 2. m. Londyn 11.55 p. 3. m. Medyolan 106 1/2 p. 2. m. Paryż 140 p. 2. m. Agio duk. ces. 23 7/8. Napoloondor. 9.33. Szufryn. 9.41. Agio srebra 16 3/4.

(Kurs giełdy warszawskiej z 23. kwietnia.)

Za oblig. skarb. 4% żądają 79 R. 25 kop. Za listy zast. nowe dają 14 R. 78 kop.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 30. kwietnia. Hr. Dzieduszycki Juliusz, z Jarczowca. — Hr. Mier Henryk, z Jarosławia. PP. Grochowalski Zygmunt, z Kopania. — Rozborski Michał, z Trojczyc. — Jarosławski Grzegorz, z Przemyśla. — Pieniążek Józef, z Stańkowy. — Rogalski Józef, z Surmaczówki. — Jounga Władysław, z Mięki-sza. — Radachowski Wiktor, z Witwicy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 30. kwietnia. Hr. Krasicki Maciej, do Dubiecka. — Hr. Mioszowski Stanisław, do Rzeszowa. — Hr. Siekierzyński Adam, do Zabcza. — Hr. Łoś Marcel, do Kutkorza. — Hr. Łoś Justyn, do Borkowa. — PP. Wojciechowski Wiktor, do Dąbrowy. — Malczewski Stanisław, do Cześnik. — Górski Leonard, do Sądowejwieni. — Dombay Dyonizy, do Winnik. — Sobolewski Stanisław, do Dragacówki.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 30. kwietnia:

Pora	Barometr wmierze-wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan tem-peratury do g.6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god.zr.	28 0 0	+ 3,5°	10,5°	półn.-wschodni	jasno ☉
2 god.zr.	28 0 0	+10°	2,4°	zachodni	pochm. ☉
10 g. w.	27 11 9	+4°		cicho	jasno

TEATR.

Dziś: dramat polski: „Syn puszczy.”
Jutro: opera niem. „Zauberflöte.”

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY stanu galicyjskiej kasy oszczędności z dniem 30go kwietnia 1850.

Stan wkładek pieniężnych z dniem 31. marca 1850 - - - - - zlr. 1.859.964 kr. 22 den. 3
Od 1. do 30. kwietnia 1850 włożyło 241 stron - - - - - zlr. 27.139 kr. 3 den.—
" " " wyplacono 473 stronom - - - - - 43.723 — 53 — 1

a zatem ubyło - - - - -

16,584 — 50 — 1

Stan wkładek pieniężnych z dniem 30. kwietnia 1850 - - - - - 1.843.379 — 32 — 2
Galicyjski instytut ciemnych lokował z kapitału własnego na prowizję (w osobnym rachunku) - - - - - 2.698 — 53 — 2

Ogół - - - - -

1.846.078 — 26 — -

Na to ma Zakład na dniu 30. kwietnia 1850:

a) na hypotekach	-	-	-	-	zlr. 1.576.901 kr. 6 den. -
b) w zastawach na srebra i t. d.	-	-	-	-	44.371 — 45 — -
c) w wekalach eskontowanych	-	-	-	-	4.000 — — — -
d) w galicyjskich listach zastawnych	-	-	-	-	209.100 — — — -
e) w gotowości	-	-	-	-	116.277 — 1 — 1

razem - - - - - 1.950.649 — 52 — 1

Potrąciwszy powyższą stronom należącą się sumę - - - - -

1.846.078 — 26 — -

Okazuje się przewyżka w sumie - - - - -

104.571 — 26 — 1

W którąto sumę wchodzi pro wizya od 1. stycznia 1850 stronom się należąca, tudzież pro wizya z pożyczek na hypoteki i z innych interesów pobrana, fun-dusz własny Zakładu, koszta utrzymania i zysk.

We Lwowie dnia 30. kwietnia 1850.

Od Dyrekcji galicyjskiej kasy oszczędności.

Gnoiński, Naddyrektor zastępca.
S. Krawczykiewicz, Dyrektor.